

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди

**ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ:
ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали II науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
другого року навчання
факультету початкового навчання**

11 жовтня 2022 року

**Харків
2022**

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 9 від 21 вересня 2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали ІІ науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (11 жовтня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. 68 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики навчання і виховання у початковій школі, інноваційних підходів у роботі вчителя початкових класів, інклюзивного простору в освітньому процесі початкової школи, історико-педагогічних та компаративістських аспектів початкової освіти.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Авлякулієва Мадіна Реалізація ідей національного виховання в процесі позаурочної роботи	6
Андренко Наталя Шляхи розвитку пізнавального інтересу молодших школярів засобом дослідницької діяльності	7
Бєлявцева Світлана Передумови формування емоційного інтелекту молодших школярів	8
Бієнко Юлія Музейна педагогіка як засіб розвитку комунікативної компетентності молодших школярів	9
Букрєєва Ганна Особливості формування пізнавальних універсальних навчальних дій у молодших школярів	10
Верещун Діана Гурткова робота як засіб розвитку творчих здібностей учнів початкових класів	11
Видиш Марія Аналіз практики формування навчальної дії контролю в молодших школярів	12
Єфименко Оксана Моральне виховання молодших школярів засобами авторської казки	13
Жуковська Ірина Моральне виховання молодших школярів в умовах воєнного стану: провідні ідеї та сучасні підходи	14
Клімова Тетяна Соціально-педагогічні проблеми взаємодії молодших школярів та медіа	15
Коваленко Ксенія Формування критичного мислення молодших школярів у позаурочній діяльності	16
Ковальковська Наталія Формування культури поведінки учнів молодших класів в освітньому процесі початкової школи	17
Кулакова Галина Шляхи активізації пізнавальної діяльності молодших школярів засобами мультимедіа	18
Лисун Світлана Шляхи формування патріотичних почуттів молодших школярів у позаурочній діяльності	19
Литвинова Інна Фольклор як засіб морального виховання молодших школярів	20
Малахай Лариса Казкотерапія в освітньому процесі початкової школи	21
Марілова Тетяна Особливості формування навчальної мотивації молодших школярів	22
Овчарова Діана Особливості формування моральних понять учнів початкової школи	23
Олійник Ірина Особливості формування адекватної самооцінки у молодшому шкільному віці	24
Петренко Юлія Особливості формування здорового способу життя учнів початкових класів	25
Півнєв Олександр Теоретичні засади патріотичного виховання молодших школярів у початковій школі	26
Попова Вікторія Формування культури поведінки молодших школярів у процесі дозвілєвої діяльності	27
Прозор Анастасія Практичні аспекти формування пізнавального інтересу учнів молодшого шкільного віку засобами дидактичних ігор	28
Проценко Олександра Віртуальні екскурсії як засіб навчання і виховання молодших школярів	29

Казкотерапія в освітньому процесі початкової школи

Малахай Лариса

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент В.О. Шищенко

У наш час освіта в Україні зазнає значних реформ, а початок повномасштабної війни взагалі посилив негативні тенденції. Все це є значним викликом для сучасної освіти. Тому постає необхідність використовувати ефективні методики корекції поведінки і свідомості дітей, які мають на меті використання терапевтичної казки, історії, яка розповідає про проблеми та переживання, з якими стикаються діти в цей непростий час. В останній час набуває широкого розповсюдження самостійна методика – казкотерапія.

Казкотерапія є одним з найдавніших психологічних і педагогічних методик роботи з дітьми, який застосовували в своїй практиці видатні психологи і педагоги. Можна сказати, що казкотерапія – це «метод психологічної корекції особистості дитини за допомогою читання або прослуховування спеціально підібраних текстів народної фантастичної прози або літературних казкових творів». Завдяки застосуванню методу казкотерапії у дитини починає формуватися творче ставлення до життя, відбувається розвиток творчих і адаптивних навиків, удосконалення способів взаємодії з навколишнім світом.

Дослідниця О. Бурчик виділяє наступну класифікацію казок:

- *Терапевтична казка* повинна підходити сприйманню дитини відповідного віку. Її головний герой схожий на дитину, переживає аналогічні проблеми та емоції. Вплив такої казки на психіку дитини полягає у можливості показати способи дій у різних життєвих ситуаціях.

- *Релаксаційна казка* здатна впливати на дитину, викликаючи тимчасове розслаблення і заспокоєння. Основою механізму впливу релаксаційної казки є внутрішня візуалізація: дитина ніби бачить себе головним героєм – учасником описуваних подій. Така казка ніби демонструє дитині, де і яким чином брати енергію для реалізації своїх життєвих завдань.

- *Психологічно-повчальна казка* стимулює розумовий розвиток дитини, виконує дидактично-виховні, освітні, пізнавальні функції. Такі твори адресовані дітям, що мають труднощі в пізнанні світу.

- *Психотерапевтична казка* має розгорнуту і складну структуру. Хоч події розгортаються у фантастичному світі, зводяться вони до цілком реальних ситуацій, наприклад, різноманітних негативних аспектів суспільного життя тощо. Такі казки спроможні діяти у площині дитячої психіки таким чином, що посилюють адаптаційні можливості дитини, ліквідують джерела страхів, зменшують нервові напруження.

Отже, можемо зробити висновок, що казкотерапія є одним із найефективніших методів у роботі з молодшими школярами. Її застосування є необхідною відповіддю на виклики сучасності, дає можливість розширити і поглибити рівень пізнавальної активності у дітей, розвивати їхні творчі здібності, подолати страх, невпевненість, допомагають фантазувати та приймати нестандартні рішення.